

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2017-10-06
meddelad i
Vänernsborg

Mål nr M 1106-17

PARTER

Klagande

1. [REDACTED]

2. [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

3. [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

4. [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

5. [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Motparter

1. Länsstyrelsen i Hallands län
301 86 Halmstad

2. Södra Skogsägarna ek. för.

Ombud: [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Hallands läns beslut den 8 mars 2017 i ärende nr 551-6388-16, se bilaga 1

SAKEN

Ändring av villkor för verksamheten vid Södra Wood Värö på fastigheterna Lahall 2:2 och 2:13 i Varbergs kommun

_____

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandena.

_____

Dok.Id 369077

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänernsborg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se	0521-27 02 80	måndag – fredag 08:00–16:00

BAKGRUND

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Hallands län (nedan Miljöprövningsdelegationen) beslutade den 8 mars 2017 (dnr 551-6388-16) om ändring av villkor för verksamheten vid Södra Wood Värö (tidigare Södra Timber Värö) på fastigheterna Lahall 2:2 och 2:13 i Varbergs kommun, se bilaga 1.

YRKANDEN M.M.

██████████ har överklagat beslutet och yrkat att det ska upphävas.

Till stöd för sin talan har hon i huvudsak anfört följande. Hon mottätter sig att bullervillkoret lindras. Södra Wood Värös verksamhet har redan idag en mycket stor miljöpåverkan för de boende på Årnäshalvön och hon anser att störningen absolut inte får bli större. Under inga omständigheter kan någon höjning av bullergränsen för vare sig Södra Cell eller Södra Wood Värö tillåtas.

Södra Wood Värö borde åläggas uppfylla de krav som ställs idag och som motsvarar naturverkets riktlinjer samt folkhälsomyndighetens rekommendationer, nämligen; 50 dBA dagtid (kl. 06.00-18.00) måndag-fredag, 40 dBA kväll (kl. 18.00-22.00) och lördag-söndag samt helgdag (kl. 06.00-18.00) (m.a.p. fritidsområde) samt 40 dBA natt (kl. 22.00-06.00).

Södra Wood Värö har inte visat tillräckligt i sina utredningar vad som utgör bästa möjliga teknik för att reducera ljudet från verksamheten. Att hänvisa till en bullervall för 75 miljoner och att detta är den enda lösningen anser hon vara ett populistiskt argument som vädjar till myndigheter och allmänhet att tycka synd om verksamheten (företaget borde undersöka möjlighet och visa t.ex. offert från flera olika leverantörer). Södra Wood Värö har inte visat att de genomförde tillräckliga åtgärder under tiden från sin första ansökan och nuvarande ansökan. Det som de gjorde var bara nya mätningar.

Följande argument från Södra Wood Värö är inte godtagbara och baseras bara på antaganden och inte på fakta: *"Det är också tveksamt om det överhuvudtaget kommer att meddelas bygglov för en sådan bullerskärm med hänsyn till den betydelse den får för omgivningen och landskapsbilden."* Hon skulle vilja påstå att det är helt tvärtom. Det skulle kunna vara ett godtagbart argument om man tittar från

fabriken utåt, då möter man en fantastisk landskapsbild. Betraktar man däremot omgivningen från andra hållet så är hon övertygad att många skulle vilja avstå från den bilden. Det finns flera olika sätt att bygga en bullerskärm på (om det är det som blir åtgärden) och som kan bidra till betydelsefull omgivning och landskapsbild.

I beslutet har det inte tagits tillräcklig hänsyn till de hälsoeffekter som beskrivs i folkhälsomyndighets rapporter och rekommendationer med avseende på Årnäshalvön som fritids -och rekreationsområde. Det handlar inte bara om störningar nattetid och inomhus i de fyra fastigheter som man hänvisar till i beskrivningen avseende åtgärder, utan detta handlar om situationen även under dagtid och i hela närområdet. Bl.a. på andra sidan Klosterfjorden, mitt emot Värö, ligger Årnäshalvön som har mycket påverkan från industriområdet "Väröbruk" avseende miljön, speciellt bullernivån. Bebyggelsen på halvön består till en del av sommarstugor, även om antalet året runt-hus ständigt ökar. Årnäshalvön har varierande natur, med hav, stränder och klippor; skogar och kullar; samt ängar och bondgårdar. Inne i en av skogarna finns även en damm. Ut med havet ligger några mindre småbåtshamnar och pirar. Längst ut på halvön finns naturreservatet Årnäsudden.

Eftersom området kan betraktas som ett friluft- och rekreationsområde, söker sig människor, och inte bara åretruntboende, området för att bland annat komma bort från samhällsbullret. Ljudnivåerna behöver vara låga för att ge den kvalitet som eftersöks. Enligt Naturvårdsverkets riktlinjer bör nivåerna på vardagar dagtid klockan 06-18 inte överskrida 40 dBA som ekvivalent ljudnivå. Under kväll och natt klockan 18-06 samt dagtid lördag-söndag samt helgdagar bör bullret inte överskrida den ekvivalenta ljudnivån 35 dBA. Maximala ljudnivåer (LFmax > 50 dBA) bör inte förekomma nattetid klockan 22-06.

Yttranden från "Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Varbergs kommun" stödjer inte de närboende med avseende på miljö, hälsa och välmående. Hon har haft kontakt med [REDACTED] och tidigare [REDACTED]. Hon har bjudit dem till Årnäshalvön för att de ska få höra den verkliga ljudnivån så att beslut inte fattas på de beräknade värdena som är väldigt missvisande.

Lösningen med att Södra Wood Värö har förklarat att bolaget är berett att genomföra och bekosta de åtgärder som krävs för att skapa en ljuddämpad sida och en ljuddämpad uteplats för de fyra berörda bostadshusen är absolut orättvis och oacceptabel mot alla andra som lider av deras buller. Enligt folkhälsomyndighets rapporter och forskningar så påverkar buller människor på olika sätt och har stor betydelse för hälsan och för möjligheten till en god livskvalitet. Även oro för att bullret kan vara skadligt har betydelse för störningsupplevelsen. Som framgår ovan bör även observeras att somliga människor är mer känsliga för bullerstörningar än andra. Hon själv är mycket överkänslig när det gäller buller och annat ljud.

Hon har under 2012-2013 frågat Södra Wood Värö om hon kan få hjälp med åtgärder på sin stuga på grund av den höga bullernivån samt påpekat att de inte uppfyller de gällande kraven. Detta var inte aktuellt från deras sida. Hon har inte fått någon hjälp och har därför själv gjort vad hon kan för att kunna leva någorlunda normalt. Hon har både tilläggsisolerat hela stugan, bytt alla fönster till fönster med extra isoleringsruta, satt ett speciellt material i ventilationskanalen och hängt upp ljudisolerande gardiner. Trots alla dessa åtgärder måste hon ibland (när det bullrar som värst från verket) använda öronproppar som i sin tur orsakar olika biverkningar. Hon och övriga som har behov borde få hjälp med dessa kostnader. Hon bedömer att störningsupplevelsen i det enskilda fallet bör vara den bestämmande komponenten för vidtagande av bullerbegränsande åtgärder.

Både tillsynsmyndigheten och företaget borde ta alla yttranden och synpunkter från närboende på största allvar och med respekt. Den 5 april 2016 har hon varit bl.a. på ett informationsmöte där Södra Cell och Södra Wood Värö pratade om den pågående utbyggnaden och påverkan på närområdet. Där fanns 60-70 personer var av 80 % ställde en och samma fråga: "*Vad tänker ni göra åt bullret?*" De svaren som representanter för företaget gav i samband med detta möte överensstämmer absolut inte med den hantering som beskrivs i det nuvarande beslutet.

Tidpunkten för att presentera Södra Wood Värös ansökan för allmänheten och datumet för att skicka yttranden borde ändras. Detta på grund av att alla boende på

Årnäshalvön ska få möjlighet att skicka egna synpunkter. De flesta vistas där bara under sommarhalvåret för att "tanka" ny energi under sin sommarssemester. De kommer från hela Sverige och de har inte haft möjlighet att skicka någon form av yttranden p.g.a. att de inte har känt till ansökan. I vart fall borde man ta hänsyn till den namnlista som skickades i samband med den första ansökan om ändring av villkor eftersom den fortfarande är aktuell.

██████████ har överklagat beslutet och yrkat att 40 dBA ekvivalent ljudnivå nattetid utomhus vid bostäder ska gälla och att mätningarna utförs så att de intermittenta momentana ljudstötarna, när timmerstockar sorteras in i produktionen, ges tillräckligt utrymme vid beräkningen av det ekvivalenta värdet och att lågfrekventa ljuds störningspotential inte ska underskattas. Han har vidare yrkat att Södra Wood Värö ska åtgärda bullret vid källan, och om Södra Wood Värö inte klarar villkoret, inom en av länsstyrelsen fastslagen tid, ska Södra Wood Värö åläggas att uppföra någon form av bullervall.

Han har i huvudsak anfört följande till stöd för sin talan. Miljöprövningsdelegationens justering av bullervillkoret medför att sågverket får tillstånd att orsaka högre buller både i närområdet och i områden ämnade åt rekreation och vila, till exempel delar av Årnäshalvön och Väröhalvön där en förhöjd bullernivå riskerar att påverka människorna negativt, och då framförallt sommartid vid utevistelse sena kvällar och kanske sömn med öppna fönster, fastän bullret från sågen kanske inte alltid överstiger det av myndigheterna stipulerade högsta tillåtna värdet.

Miljöprövningsdelegationen går på företagets linje med åtgärder på fastigheterna i närområdet för att minska bullret inomhus så att 45 dBA ekvivalent ljudnivå kan tillåtas utomhus vid bostäder nattetid, och överför därmed i princip ansvaret för bullerbekämpningen på fastighetsägaren även om företaget lovar att stå för kostnaderna, eftersom ett nej till ljuddämpande åtgärder i princip betyder, skyll dig själv då får du leva med bullret.

Miljöprövningsdelegationen är inne på en felaktig väg och skapar ett villkor som kan bli vägledande vid ökat buller från industriverksamhet mot befintlig bebyggelse med tätare karaktär än den i det nu aktuella fallet, och där företagen kan räkna ut

vilket som blir den billigaste lösningen och erbjuda sig att bekosta ljudisolering av fastigheterna och därmed få tillstånd att bullra mer nattetid bara kraven om ljudnivåer inomhus uppfylls. Då behöver företagen inte ta hänsyn till att det kan finnas befintliga fastigheter som av byggnadstekniska eller mänskliga skäl inte låter sig ljudisoleras trots att företagen står för kostnaderna. Det finns även människor som särskilt på sommaren vistas ute i sin trädgård under delar av nattetiden och inte vill acceptera ett liv bakom ljudavskärmningar eller väljer att sova med öppna fönster och ibland även utomhus.

██████████ och ██████████ har överklagat beslutet och får anses ha yrkat att det ska upphävas. Till stöd för sin talan har de i huvudsak anfört följande. De motsätter sig att bullervillkoret ändras för hela Södra Wood Värös verksamhet. Den har redan idag en avsevärd påverkan genom höga ljudnivåer som troligen framför allt kommer från avlastning av timmer. Dessa ljudnivåer verkar för dem vara mycket högre än de tillåtna. Vid något tillfälle en helgkväll mätte de själva upp 58 dB.

De bor vid strandkanten nästan mitt emot Södra Wood Värös verksamhet och speciellt då det är vackert väder, fuktigt och vinden är svag eller blåser mot dem så är bullret oerhört störande. Bullret är väderberoende. Eftersom de bor vid havet har de nästan alla fönster och en stor altan mot havet. Skulle ljudnivån tillåtas att mer än fördubblas kanske t.o.m. tredubblas, då 3 dB är en fördubbling, vilket nu verkar vara fallet, så kommer detta att påverka dem på ett mycket negativt sätt.

Det är möjligt att det, som Södra Wood Värö själv skriver, är ett fåtal bostäder som ligger alldeles intill Södra Wood Värö men det är ett helt fritidsområde med villor och fritidshus som ligger rakt över viken på Årnässidan. Det är många bostäder som används som åretrunthus och de flesta fritidshusen används flitigt. Alla de husen är i stort sett lika störda av bullret eftersom vatten som bekant leder buller oerhört bra. Södra Wood Värös buller sträcker sig en lång bit in över halvön som är bebyggd med ca 850 hus.

att uppleva någon förändring i förhållande till dagsläget eftersom fabriken inte kan uppfylla de nu gällande bullernivåerna. Dagsläget är stundtals mycket påfrestande.

Hans förslag till nya mätningar, på södra sidan av Klosterfjorden, har lämnats utan åtgärd med hänvisning till meteorologiska förhållanden m.m. Han hävdar fortfarande att hans amatörmässiga ljudmätningar mycket väl kan ligga till grund för korrekt utförda mätningar på angiven plats. Den tidsperiod som "ekvivalenta" ljudnivåer tillåts har inte kommenterats i länsstyrelsens beslut. Hans yrkande var att tiden för tillåten medelnivå kraftigt skulle förkortas.

Bullerutredningen konstaterar att det finns en metod att uppnå nu gällande tillstånd. Byggandet av en bullervall. I länsstyrelsens beslut kan man läsa "Det är också tveksamt om det överhuvudtaget kommer att meddelas bygglov för en sådan bullerskärm med hänsyn till den betydelse den får för omgivningen och landskapsbilden." Det bygglov som syftas på måste ses i ett sammanhang. Omgivningen består av en fabrik, modell större och landskapet är redan så förstört som det kan bli. En hög bullervall tillhör det förskönande om man ser till helheten. Gigantiska stålskelett och belysningar är av det tveksamma slaget.

Kostnaden anses av länsstyrelsen som oskälig i förhållande till resultatet. Det är mycket stora vinster för boende på Årnäshalvön om bullervallen blir verklighet. Man kan se på ekonomin för detta projekt på ett annat sätt än länsstyrelsen gör. I media har han läst att det nyligen har investerats ca 4 miljarder kr i anläggningen. Ytterligare 75 miljoner kr innebär en kostnad som i förhållande till redan gjorda investeringar är obetydlig. 75 miljoner kr är lika med knappt 1,9 % av investerat belopp.

Hans yrkande om en undersökning av en annan utformning av bullervallen har i länsstyrelsens beslut lämnats utan åtgärd. Han vidhåller att denna typ av bullervall ska utredas ur både effektsynvinkel och ur ekonomisk synvinkel. En 600 meter lång och 13 meter hög vall kommer att försköna (om det nu är möjligt) och inrama fabriksområdet på ett tilltalande sätt.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen har gått igenom utredningen i målet samt övervägt vad de klagande anført. Av handlingarna i målet framgår att bolagets utredning av konsekvenserna av en ny sågverkslinje, i samband med prövningen av tillstånd enligt miljöbalken för det nya sågverket, förutsatte att den ekvivalenta bullernivån vid bostäder orsakat av buller från den ansökta verksamheten inte skulle överskrida 40 dB(A) nattetid vid full produktion. Efter utbyggnaden av verksamheten 2011 visade det sig att detta inte stämde. Bolaget har därför redan under 2012 utrett möjliga bullerdämpande åtgärder och under 2012 och 2013 genomfört sådana för mer än 5 miljoner kronor.

Till ansökan om ändring av bullervillkoret har en förnyad bullerutredning bifogats (Tyréns, 2016-09-12). Av denna framgår att buller från verksamheten vid nuvarande produktionsnivå beräknas överskrida ekvivalent bullernivå 40 dB(A) under så kallad skiftdrift (vardagar kl. 5.50 – 23.56) vid tre kontrollpunkter (4 bostäder). Av utredningen framgår att bolaget planerar ytterligare några bullerdämpande åtgärder men att det därutöver saknas möjlighet att vidta ytterligare effektiva bullerdämpande åtgärder i verksamheten. Det bedöms endast vara möjligt att dämpa buller från verksamheten till under 40 dB(A) vid bostäder när verksamheten drivs med full produktion, beräknat som ekvivalent ljudnivå, genom att uppföra en 600 meter lång och 13 meter hög bullerskärm längs verksamhetens tomtgräns. Kostnaden för en sådan har beräknats uppgå till omkring 75 miljoner kronor. Utredningen har vidare även omfattat förslag till åtgärder att minska olägenheter av buller från verksamheten vid de bostadhus där 40 dB(A) riskerar att överskridas. Bolaget har åtagit sig att genomföra dessa i samråd med berörda fastighetsägare om de så önskar.

Mark- och miljödomstolen finner inte skäl att ifrågasätta resultaten av den genomförda bullerutredningen. Domstolen anser därför i likhet med länsstyrelsen att det ursprungliga villkoret avseende reglering av buller från verksamheten kan anses vara strängare än nödvändigt och att det av länsstyrelsen nu föreskrivna villkoret kan anses vara väl avvägt. Domstolen noterar även att bolagets ansökan är utformad på sådant sätt att de av bolaget redovisade planerade åtgärderna för dämpning av

buller i verksamheten innebär ett åtagande som enligt domstolens mening inte saknar betydelse för de klagande.

Överklagandena ska av ovanstående skäl avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 27 oktober 2017

Susanne Lindblad

Gunnar Barrefors

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Susanne Lindblad, ordförande, och tekniska rådet Gunnar Barrefors. Föredragande har varit beredningsjuristen Michelle Alisic.

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN VÄNERSBORGS TINGSRÄTT

BESLUT

1 (15)

2017-03-08

551-6388-16

1383-114
VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
R3

INKOM: 2017-03-23
MÅLNR: M 1106-17
AKTBIL: 3

Ink. 2017 03 23

Södra Skogsägarna ek. för.

Ombud:

Akt. M1106-17 Bolagsjuristen Sandra Egelstig Bäck

Aktbil. 3 Skogsudden

351 89 Växjö

Ansökan om ändring av villkor för verksamheten vid Södra Wood Värö (tidigare Södra Timber Värö) på fastigheterna Lahall 2:2 och 2:13 i Varbergs kommun

BESLUT

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Hallands län beslutar att villkor 3 i delegationens beslut 2010-09-22, dnr 551-561-10, ska ges följande lydelse:

3. Buller från verksamheten, inklusive transporter inom verksamhetsområdet, ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder som inte ägs av Södra-koncernen än:
- 50 dBA dagtid (kl 07.00-18.00) måndag-fredag
  - 45 dBA övrig tid

Den momentana ljudnivån får nattetid uppgå till högst 55 dBA utomhus vid bostäder som inte ägs av Södra-koncernen.

Efter den 31 mars 2018 får ljudnivån inomhus nattetid (kl. 22.00-07.00) i närbelägna bostäder, på grund av verksamheten vid Södra Wood Värö, varken överstiga en maximal ljudnivå om 45 dBA eller en ekvivalent ljudnivå om 30 dBA.

De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar. Denna kontroll ska göras senast två år efter det att tillståndet tagits i anspråk. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer, dock minst en gång vart tredje år.

Kungörelsedelgivning samt hur man överklagar

Miljöprövningsdelegationen förordnar med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse.

Kungörelsen ska inom 10 dagar efter beslutsdatum införas i Post- och Inrikes Tidningar samt Hallands Nyheter och Göteborgs-Posten.

Beslutet hålls tillgängligt hos aktförvararen på Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen i Varbergs kommun samt hos Länsstyrelsen, Slottsgatan 2 i Halmstad.

Postadress	Besöksadress	E-post	Telefon
301 86 HALMSTAD	Slottsgatan 2	halland@lansstyrelsen.se	010-224 30 00

Kontakta i detta ärende: Anna-Lena Olsson, tfn: 010-224 33 22, e-post: anna-lena.k.olsson@lansstyrelsen.se

Eventuellt överklagande skickas till Länsstyrelsen, 301 86 HALMSTAD. Ange vilket beslut som överklagandet gäller t ex genom att ange diarienumret. Skriv också vilken ändring som begärs. För att överklagandet ska kunna prövas, måste det vara inkommet till Länsstyrelsen **senast den 12 april 2017**.

Länsstyrelsen skickar överklagandet vidare till Mark- och miljödomstolen i Vänersborg för prövning, om Miljöprövningsdelegationen inte själv ändrar beslutet på det sätt som begärs.

Kontakta Länsstyrelsen på tfn 010-224 30 00 eller halland@lansstyrelsen.se om något är oklart.

IED-kod och tillståndsplikt

Anläggningens IED-kod är 6.10 (impregneringen ej byggd ännu). Verksamheten har tillstånd enligt 8 kap 1 § (impregneringen ej byggd ännu), 8 kap 3 § och 8 kap 8 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 20.05 B, 20.20 B och 20.70 B).

ANSÖKAN OCH YRKANDEN

Södra Skogsägarna ekonomisk förening yrkar att miljöprövningsdelegationen ändrar villkor 3 så att villkoret får följande lydelse:

3. Buller från verksamheten, inklusive transporter inom verksamhetsområdet, ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder som inte ägs av Södra-koncernen än:
  - 50 dBA dagtid (kl 07.00-18.00) måndag-fredag
  - 45 dBA nattetid (kl 22.00-07.00)
  - 45 dBA övrig tidDen momentana ljudnivån får nattetid uppgå till högst 55 dBA utomhus vid bostäder som inte ägs av Södra-koncernen.

De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar. Denna kontroll ska göras senast två år efter det att tillståndet tagits i anspråk. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer, dock minst en gång vart tredje år.

ÄRENDETS HANDLÄGGNING

Ansökan om villkorsändring inkom till miljöprövningsdelegationen den 16 september 2016. Ansökan kungjordes därefter i Hallands Nyheter och Göteborgs-Posten den 9 december 2016. Den sändes för yttrande till Miljö- och

hälsoskyddsnämnden i Varbergs kommun och till Länsstyrelsen. Yttranden har inkommit. Sökanden har i sin tur kommenterat yttrandena i en skrivelse, vilken inkom den 28 februari 2017.

TIDIGARE PRÖVNING

I beslut den 22 september 2010, dnr 551-561-10, meddelade Länsstyrelsen tillstånd enligt miljöbalken för Södra Skogsägarna ekonomisk förening, tidigare Södra Timber AB, till utökad sågverksrörelse och träimpregnering vid Södra Wood Värö. Tillståndet förenades med bl.a. följande villkor:

3. Från och med två år efter det att detta tillstånd tagits i anspråk ska buller från verksamheten, inklusive transporter inom verksamhetsområdet, begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder som inte ägs av Södra-koncernen än:
  - 50 dBA dagtid (kl 07.00-18.00) måndag-fredag
  - 40 dBA nattetid (kl 22.00-07.00)
  - 45 dBA övrig tid

Den momentana ljudnivån får nattetid uppgå till högst 55 dBA utomhus vid bostäder som inte ägs av Södra-koncernen.

De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar. Denna kontroll ska göras senast två år efter det att tillståndet tagits i anspråk. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer, dock minst en gång vart tredje år.

I ett beslut den 3 december 2014, dnr 551-869-14, beslutade miljöprövningsdelegationen att avslå Södra Skogsägarna ekonomisk förening, 729500-3789, ansökan om ändring av villkor 3. Beslutet motiverades av att de skäl för villkorsändring som bolaget framfört i sin ansökan inte visade att ändringen påkallats av omständigheter som inte förutsågs när tillståndet meddelades. Förutsättningarna för villkorsändring på denna grund enligt 24 kap. 8 § miljöbalken var således inte uppfyllda.

Detta beslut överklagades av sökanden till Mark- och miljödomstolen i Vänersborg. I en dom 2015-04-01, mål nr M 4710-14, beslutade MMD att avslå överklagandet. I motiveringen till domen sägs följande:

Bolaget har som enda grund för sin ansökan om omprövning av villkor angett att det tillkommit omständigheter som inte förutsågs när tillståndet gavs. Argumentationen i ansökan har också utförts i just detta avseende. Mark- och miljödomstolen finner vid dessa förhållanden inte grund för att ta ställning till huruvida villkoret skulle vara strängare än nödvändigt etc., alternativt återförvisa ärendet till länsstyrelsen för ställningstagande i denna eller annan fråga.

Mark- och miljödomstolen har i övrigt gått igenom överklagandet och handlingarna i akten. Domstolen har kommit fram till att det saknas skäl att göra en annan bedömning än den länsstyrelsen har gjort och hänvisar därför till de bestämmelser och rättsfall som länsstyrelsen redovisat och till länsstyrelsens bedömning. Överklagandet ska därför avslås och MPD:s beslut står därmed fast.

UR ANSÖKAN OM VILLKORSÄNDRING

I sin ansökan har Södra Skogsägarna ek. för. (Södra) anfört bl. a. följande.

Under senare år har stora investeringar skett i ett helt nytt sågverk som uppförts på området, vilken ersatt en äldre anläggning. Den nya såglinjen, som togs i drift under 2011, har en teoretisk kapacitet av cirka 1 miljon m³ sågade trävaror per år. Under 2015 uppgick produktionen till 578 000 m³ sågad vara. För 2016 planeras en produktion i paritet med 2015 och produktionen kommer därefter att öka successivt.

I samband med upprättande av tillståndsansökan med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning avseende den planerade och utökade sågverksamheten genomfördes omfattande bullerutredningar med syfte att bland annat redovisa huruvida befintlig respektive utökad verksamhet kunde uppfylla de bullerkrav som senare kom att föreskrivas i villkor 3. Utifrån de utredningar som gjordes bedömde Södra att det fanns goda möjligheter att genom utformning av verksamheten innehålla nu föreskrivna bullervillkor och tillståndsmyndigheten kom att utforma villkoret i enlighet härmed.

Vid kontrollmätning våren 2012 konstaterades att föreskriven bullernivå för kväll och natt överskreds eller riskerade att överskridas vid de närmaste bostäderna (beräkningspunkterna KpA, KpB och KpC). Med anledning av kontrollmätningarna 2012 tog Södra fram ett åtgärdsprogram i syfte att innehålla bullernivåerna. Efter att ovanstående åtgärder vidtagits genomförde Södra 2013 en ny bullerutredning där det konstaterades att bullernivåerna fortfarande inte innehölls under hela dygnet. Ytterligare ljudberäkningar genomfördes och med ledning av dessa togs förslag på fler bullerdämpande åtgärder fram. Kostnaderna för att genomföra de kompletterande bullerdämpande åtgärderna har uppgått till mer än 5 Mkr. Efter att åtgärderna vidtagits genomfördes ytterligare en kontroll av ljudnivåerna 2013. Kontrollen visade att den ekvivalenta ljudnivån överskreds eller riskerade att överskridas i tre kontrollpunkter.

Ny utredning om tekniskt möjliga åtgärder att nå nuvarande villkor

Bullerutredningen innehåller beräknade ljudnivåer vid den nuvarande produktionsnivån (500 000 m³) och vid maximal tillståndsgiven produktionsnivå (1 000 000 m³). Vidare innehåller den förslag till åtgärder för att minska ljudnivåerna samt bedömningar av möjligheten att klara nuvarande nattbegränsningsvärden. Den innehåller även bedömningar av möjligheterna att klara folkhälsomyndighetens riktvärden för buller inomhus i de fyra bostäder där nattbegränsningsvärdena utomhus riskerar att överskridas.

Av bullerutredningen i ansökan framgår att verksamhetsbullret vid dagens produktion om 578 000 m³ sågad vara per år överskrider eller riskerar att överskrida i villkoret angivna nattvärden om 40 dBA för ekvivalent ljudnivå i kontrollpunkterna KpA, KpB och KpD. Beräknade ljudnivåer vid en produktion om 1 000 000 m³ sågade trävaror per år visar att ljudet vid KpA och KpB riskerar att uppgå till 45 dBA och vid KpD till 42 dBA, efter att kompletterande bullerdämpande åtgärder har vidtagits.

I bullerutredningen utreds huruvida det finns tekniska möjligheter att innehålla ekvivalent ljudnivå om 40 dBA. Av utredningen framgår sammanfattningsvis att det saknas tekniska möjligheter att vid bullerkällan ytterligare reducera det ekvivalenta ljudet från verksamheten så att nattvärdet innehålls.

Den enda möjligheten att innehålla ekvivalent ljudnivå om 40 dBA nattetid är att anlägga en bullerskärm/vall längs sågverkets tomtgräns för att reducera bullret genom avskärmning. Beräkningar visar att anläggandet av en 600 meter lång och 13 meter hög bullerskärm skulle kunna sänka den ekvivalenta ljudnivån från verksamheten till 40 dBA i KpA och KpB och till 38 dBA i KpD. Konstruktionskostnaden för en sådan skärm beräknas uppgå till 125 000 kronor per löpmetr och medföra en total kostnad om ca 75 miljoner kronor.

Kontakter med berörda bostadsinnehavare

Södra har låtit genomföra en beräkning av uppskattade inomhusljudnivåer i de berörda bostäderna. Beräkningarna visar att inomhusriktvärden kan innehållas. Södra har även haft diskussioner med berörda fastighetsägare och förklarat att bolaget är berett att genomföra och bekosta de eventuella fasad- eller fönsteråtgärder som krävs för att innehålla 30 dBA inomhus, i den mån dessa inte redan innehålls. Vilka åtgärder som behövs kräver en närmare detaljutredning (fältmätning inomhus alternativt en bestämning av varje byggnads fasadisolering genom mätning av glastjocklekar, typ av fönster och typ av fasad). Södra har även förklarat att bolaget är berett att genomföra och bekosta de åtgärder som krävs för att skapa en ljuddämpad sida och en

ljuddämpad uteplats för de fyra berörda bostadshusen. I denna del pågår fortfarande diskussion med fastighetsägarna, men Södra kommer att bekosta dessa åtgärder för de fastighetsägare som är intresserade.

Ingen av de berörda fastighetsägarna har framfört klagomål på buller.

Skäl för ändring

Den kompletterande utredning som nu har genomförts visar att det inte finns tekniska möjligheter att ytterligare reducera ljudet från verksamheten så att 40 dBA innehålls vid tre berörda permanentbostäder och ett fritidshus, trots att ytterligare åtgärder vidtagits eller kommer att vidtas.

Det enda sättet att uppnå 40 dBA är att anlägga en 600 meter lång och 13 meter hög bullerskärm. Med en sådan bullerskärm beräknas föreskrivet bullervillkor kunna innehållas. Kostnaden för att anlägga en sådan bullerskärm är dock mycket hög, ca 75 miljoner kronor, och måste anses orimlig med hänsyn till att det är ett begränsat antal fastigheter som berörs, att ljudnivån är relativt begränsad, att inomhusvärden kommer att kunna uppfyllas och att nuvarande boende inte har framfört klagomål angående buller. Kostnaderna för bullerskärmen överskrider vida berörda bostäders totala värde. Det är också tveksamt om det överhuvudtaget kommer att meddelas bygglov för en sådan bullerskärm med hänsyn till den betydelse den får för omgivningen och landskapsbilden.

Eventuella olägenheter av den högre ljudnivån vid bostäder minskar också genom att Södra erbjuder berörda fastighetsägare att skapa en ljuddämpad sida och en skyddad uteplats i anslutning till boningshusen. Åtgärderna överensstämmer med de åtgärder som föreslås i Boverkets vägledning (rapport 2015:2 1) för nya bostäder utsatta för bullernivåer mellan 45 dBA och 50 dBA under nattperioden (d.v.s. på nivåer som ligger upp till 5 dBA högre än vad som nu yrkas). Den nivå som föreslås gälla nattetid är den nivå som gällde enligt det tidigare tillståndet 600 meter från anläggningen.

Den nivå som ska kunna uppfyllas inomhus överensstämmer även med de riktvärden som anges i Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus (FOHMFS 2014:13) och innebär att sömn och vila inte störs till följd av verksamheten.

Ett alternativ som har diskuterats med fastighetsägarna till de närmast belägna fastigheterna (permanentbostaden vid KpB och fritidshuset vid KpA) är att Södra löser in dessa. Efter diskussion med fastighetsägarna uppfattar Södra att

det inte finns några förutsättningar att lösa in fastigheterna. Södra kan inte tvinga fastighetsägarna att lösa in sina fastigheter.

Kunskaperna om de begränsade möjligheterna att begränsa buller från verksamheten har erhållits genom Södras arbete med att reducera detsamma. Från år 2010 till 2016 har ett flertal utredningar och anpassningar av verksamheten genomförts för att kartlägga och begränsa verksamhetens omgivningspåverkan. Den information som ligger till grund för aktuell ansökan om villkorsändring var således inte känd vid tillståndsprövningen, då man felaktigt utgick ifrån att det skulle vara möjligt att begränsa ljudet vid källan till den föreskrivna nivån. Det står idag klart att det saknas tekniska möjligheter att ytterligare begränsa bullret vid källan. Detta utgör enligt Södras uppfattning en sådan *oförutsedd omständighet* som avses i 24 kap. 8 § miljöbalken.

Med hänsyn till det fåtal bostäder som påverkas av den något förhöjda bullernivån kan det inte anses rimligt att ålägga Södra att stoppa produktionen nattetid alternativt investera 75 miljoner i en bullerskärm i syfte att innehålla föreskrivet bullervillkor. Södra kommer även att erbjuda fasad- eller fönsteråtgärder om fastighetsägarna vill och det behövs för att värden om 30 dBA ska uppnås inomhus, samt att erbjuda tillskapandet av en ljuddämpad sida och en skyddad uteplats i anslutning till boningshusen. Med hänsyn till dessa omständigheter bör ett villkor om 40 dBA nattetid betraktas som *strängare än nödvändigt* i enlighet med 24 kap. 8 § miljöbalken.

INKOMNA YTTRANDEN

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Varbergs kommun

Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen i Varbergs kommun beslutar lämna följande yttrande daterat 2017-01-31, underskrivet av ordföranden i nämnden. Förvaltningen anser att Södra Wood Värös ansökan om villkorsändring kan bifallas i enlighet med yrkandet när det gäller ekvivalent ljudnivå nattetid så att lydelsen blir:

Buller från verksamheten, inklusive transporter inom verksamhetsområdet, ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder som inte ägs av Södrakoncernen än:

- 50 dBA dagtid (kl. 07.00-18.00) måndag-fredag
- 45 dBA nattetid (kl. 22.00–07.00)
- 45 dBA övrig tid

Den momentana ljudnivån får nattetid uppgå till högst 55 dBA utomhus vid bostäder som inte ägs av Södrakoncernen.

Förvaltningen anser även att bestämmelsen om kontroll av ljudnivåerna bör ändras så att lydelsen blir:

De angivna värdena ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar. Vid beräkningarna ska hänsyn tas till ljudbidraget från Södra Cell Värös verksamhet. Denna kontroll ska göras senast två år efter det att tillståndet tagits i anspråk. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer, dock minst en gång vart tredje år.

Mattias Johannesson (Årnäs Stugägareförening krets 2)

Mattias Johannesson motsätter sig att bullervillkoret ändras för Södra Wood Värö, Södra Skogsägarna ekonomisk förening. Södras verksamhet har redan idag en mycket stor miljöpåverkan för de boende på Årnäshalvön. Belastningen har dessutom ökat väsentligt i och med de omfattande utökningarna som Värö bruk har fått tillstånd för. Bullret är idag helt klart störande och Mattias Johannesson m.fl. är oroliga för ytterligare bullerpåverkan.

Christina och Christer Larsson

Christina och Christer Larsson är åretruntboende på Årnäshalvöns norra sida och motsätter sig en ändring av bullervillkoret. Redan idag är den störning de utsätts för negativ och de anser att störningen absolut inte får bli större. Gränsvärdet för buller borde snarare sänkas i takt med att ny teknik finns tillgänglig. Mycket av de höga ljudnivåerna kommer från avlastning och transport av timmer. Detta buller kommer intermittent och upplevs därför extra störande nattetid. Positivt är att ljudlarmen på backande truckar har upphört. Sammanfattningsvis förväntar de sig att Länsstyrelsen inte under några omständigheter tillåter någon höjning av bullergränserna för Södra Cell Värö eller för Södra Wood Värö.

Länsstyrelsen i Hallands län

Länsstyrelsen i Hallands län avstår från att avge yttrande i ärendet.

Jarmila Zavodanova

Jarmila Zavodanova motsätter sig att bullervillkoret lindras. Södras verksamhet har redan idag en mycket stor miljöpåverkan för de boende på Årnäshalvön och hon anser att störningen absolut inte får bli större, samt att Länsstyrelsen under inga omständigheter får tillåta någon höjning av bullergränsen för vare sig Södra Cell eller Södra Wood Värö. Jarmila Zavodanova yrkar att det ska göras en omprövning av nuvarande myndighetskrav för att samordna bullerkraven för Södra Cell Värö och Södra Wood Värö, att ansökan om att mildra

bullervillkoret ska avslås, samt att gemensamt buller från Södra Cell Värö, Södra Wood Värö och vindkraftverket, inte ska överskrida dagens riktlinjer för externt industribuller vid hennes bostad: 45 dBA kl.7-18, 40 dBA kl.18-22 samt söndag och helgdag kl. 07-18, samt 40 dBA kl. 22-07.

Jarmila Zavodanova yrkar även att det ska finnas flera mätpunkter för buller på Årnäshalvön.

Dagny och Lennart Berglund

Dagny och Lennart Berglund invänder mot att Södra Cell planerar att höja decibelnivån vid sin anläggning i Bua eftersom det skapar en otillfredsställande bullermiljö för de som bor på andra sidan Klosterfjorden.

Lena Hjort

Lena Hjort säger att bullret från Södra Wood Värö bärs över vattnet till norra delen av Årnäshalvön. Bullret ligger som en ständig bullermatta och ett kraftigt buller hörs när timmerstockar sorteras in i produktionen. Det är mycket besvärande, inte minst kvällstid och nattetid. Hon förutsätter att Södra Wood Värö istället för att få öka bullernivån ska uppmärksammas på bullerproblemen och arbeta vidare med bullerbekämpningen även för boende på den norra delen av Årnäshalvön.

Kjell Magnusson

Kjell Magnusson är boende på södra sidan av Klosterfjorden och yrkar att ansökan lämnas utan bifall samt att gällande tillstånd ska uppfyllas, att bullermätningar görs på platser och vid väderförhållanden som anges i yttrandet, att ekvivalenta dBA-nivåer ska beräknas per timme, att föreslagen bullervall kompletteras med att man undersöker effekten av och kostnaden för en bullervall med krossten enligt förslag i yttrandet, samt att den mest effektiva lösningen förverkligas. Kjell Magnusson anser att en ökning från 40 till 45 dBA nattetid är helt oacceptabel. Hans upplevelser är att bullret stundtals redan idag är mycket påträngande, speciellt vid vissa typer av väderlek.

SÖKANDENS BEMÖTANDEN

Yttrandet från Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Varberg

Södra framför bl.a. följande i sitt bemötande av Miljö- och hälsoskyddsnämndens yttrande:

I villkorets tredje stycke anges hur föreskrivna ljudnivåer ska kontrolleras. I stycket anges bland annat att kontroll ska ske genom närfältsmätningar och

beräkningar. Nämnden har, som yttrandet får förstås, föreslagit att Södra vid kontroll av sågverksamhetens ljudnivå även ska ta hänsyn till ljudbidraget från Södra Cell Värös verksamhet. Som skäl anges bl.a. att närboende uppfattar den för ansökan berörda sågverksamheten och verksamheten vid Södra Cell Värö som en och samma verksamhet.

Kontroll genom närfältsmätningar och beräkningar innebär att ljudnivån mäts på kort avstånd från respektive bullerkälla varefter verksamhetens totala ljudbidrag beräknas vid t.ex. bostäder. Vid beräkningarna tas hänsyn till den geometriska avståndsdämpningen, markdämpning, reflexer med mera. Relevant indata vid beräkningarna är sågverkets bullerkällor. Buller från andra verksamheter — t.ex. verksamheten vid Södra Cell Värö — är således inte relevant indata vid beräkningarna av sågverkets ljudbidrag. Med hänsyn härtill har Södra svårt att se vilket syfte nämndens föreslagna tillägg uppfyller, varför Södra motsätter sig den föreslagna formuleringen av villkor 3, tredje stycket.

Yttranden från boende på Ärnäshalvön

Södra framför bl.a. följande i sitt bemötande av yttranden från boende på Ärnäshalvön:

Bullernivåer innehålls idag vid de aktuella fastigheterna. Aktuell ansökan om ändring av ljudnivå är således inte upprättad i syfte för, eller nödvändig för, att klara nu gällande bullervillkor vid de aktuella fastigheterna.

Angående möjligheterna att ytterligare sänka ljudnivån från verksamheten hänvisar Södra till redogörelsen av de åtgärder som vidtagits i syfte att begränsa bullret från verksamheten, redovisade i Södras ansökan om ändring, daterad 2016-09-12 och med diarienummer 551-6388-16 hos Länsstyrelsen i Hallands län. Av redogörelsen framgår sammanfattningsvis att Södra saknar möjlighet att inom rimliga tekniska och ekonomiska ramar ytterligare begränsa verksamhetens ljudbidrag.

Kontroll genom immissionsmätningar (d.v.s. mätning vid t.ex. en husfasad) är i regel inte lämpligt för industrianläggningar där det förekommer höga bakgrundsljudnivåer från t.ex. trafik och andra verksamheter. Vidare lämpar sig immissionsmätningar mindre bra på längre avstånd där den meteorologiskt betingade osäkerheten vid immissionsmätningar är hög. Med hänsyn härtill föreskrivs i regel kontroll genom närfältsmätningar och beräkningar för industrianläggningar — denna kontrollmetod är föreskriven för aktuell verksamhet och det saknas skäl att föreskriva annan kontrollmetod. Som angivits ovan innehålls idag föreskrivna ljudnivåer vid Kjell Magnussons fastighet.

Kontroll genomförs i enlighet med tillståndsvillkor 3, tredje stycket, d.v.s. med hjälp av närfältsmätningar och beräkningar. Det saknas skäl att ändra formerna för kontrollen.

Som angivits i Södras ansökan om ändring och däri bilagd externbullerutredning har möjligheten att genom avskärmning begränsa bullret utretts. Södra vidhåller med hänsyn till de fåtal bostäder som påverkas av den något förhöjda bullernivån att det inte kan anses rimligt att ålägga Södra att investera 75 miljoner i en bullerskärm i syfte att innehålla föreskrivet bullervillkor. I övrigt hänvisar Södra till de slutsatser som redovisas i ovanstående handlingar.

MILJÖPRÖVNINGSDLEGATIONENS ÖVERVÄGANDEN

Bakgrund

Södra Skogsägarna ekonomisk förening, tidigare Södra Timber AB, ansökte den 8 februari 2010 om tillstånd för ett nytt sågverk på fastigheten Lahall 2:13 nordost om befintligt sågverk på fastigheten Lahall 2:2 i Varbergs kommun. Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation begärde vissa kompletteringar vilka inkom den 2 och 9 mars 2010. En viktig del av kompletteringen rörde frågan om buller vid bostäder i närheten. I ett förläggande om komplettering daterat den 18 februari 2010 fanns bl.a. följande punkter med:

1. *Komplettera bullerberäkningarna med de ljudnivåer som bostäder i närheten kommer att utsättas för, enligt både nollalternativet och den planerade utbyggnaden. Bullerberäkningarna ska visa den gemensamma störningen från hela industrikomplexet, dvs. både från Södra Timber och Södra Cell Värö. Bullerberäkningen ska också visa bidraget av buller som Södra Timber ensamt ansvarar för vid bostäder i närheten. Linjen för 40 dBA ska också finnas med i redovisningen av bullernivåer runt anläggningen.*
2. *Ni har inte visat att ni klarar de bullervärden som ni yrkar för verksamheten. Skyddsåtgärder för att klara 40 respektive 45 dBA vid bostäder i närheten ska redovisas.*
4. *Den bullerutredning som redovisas i bilaga 7 har en annan layout än den situationsplan som redovisas i bilaga 5. Placeringen av bullerkällor i bullerutredningen måste stämma med den utformning av anläggningen som planeras. Redovisa även om det finns en möjlig alternativ utformning av anläggningen som ger mindre bullerpåverkan på bostäder i närheten.*

Bolaget svarade i en komplettering som inkom den 2 mars 2010 att med de bullerdämpande åtgärder som redovisas i kompletteringen kommer 40 dBA

endast att överskridas i tre beräkningspunkter vilka samtliga ägs av Södra AB. I kompletteringen redovisas de planerade skyddsåtgärder som krävs för att klara 40 respektive 45 dBA vid privata bostäder i närområdet.

Villkorsändring enligt 24 kap 8 § miljöbalken

I 24 kap 8 § miljöbalken anges att ett villkor i ett tillståndsbeslut får upphävas eller mildras endast om det är uppenbart att villkoret inte längre behövs eller är strängare än nödvändigt eller om ändringen påkallas av omständigheter som inte förutsågs när tillståndet meddelades.

I miljöbalkskommentaren (Bengtsson m. fl., Miljöbalken. En kommentar, 24 kap. 8 §) anges att möjligheterna att mildra ett tillståndsvillkor är begränsade: Det ska vara uppenbart att villkoret inte behövs eller är onödigt strängt, eller också ska det ha tillkommit nya oförutsedda omständigheter. Man kan t.ex. tänka sig att det företag som tillståndet avser drabbas av oväntade arbetsvårigheter. I detta fall krävs inte uppenbarhet för att villkor ska mildras, även om man naturligtvis bör fordra ganska starka skäl för att slå av på kraven när det gäller mera miljöfarliga verksamheter. Bevisbördan ligger på verksamhetsutövaren, och praxis är allmänt sett sträng. I tidigare myndighetspraxis rörande regeln i miljöskyddslagen höll man strikt på att de oförutsedda omständigheterna verkligen skulle vara nya, inte ha sin grund i händelser som inträffat i förfluten tid; däremot ansågs bl.a. en lågkonjunktur som lett till en svår ekonomisk situation för tillståndshavaren kunna grunda omprövning.

Mark- och miljööverdomstolen har i en dom 2012-02-20, M 8509-11, avslagit en ansökan om villkorsändring från NCC Roads AB. I denna dom sägs att av den praxis som finns avseende tillämpningen av 24 kap. 8 § miljöbalken följer att en ansökan om att ett villkor ska upphävas eller mildras ska behandlas restriktivt och att det är verksamhetsutövaren som har bevisbördan (jfr bl.a. NJA 2010 s. 77 samt MÖD 2002:6 och 2002:56).

Som skäl för att sitt yrkande om villkorsändring har Södra anfört att svårigheterna att reducera buller är en omständighet som inte förutsågs när tillståndet gavs, samt att kostnaden för att klara bullervillkoret 40 dBA nattetid vid fyra bostäder (tre permanentbostäder och en fritidsbostad) innebär att kravet är strängare än nödvändigt.

För att klara bullervillkoret 40 dBA nattetid utomhus vid bostäder, krävs det enligt Södra att ett bullerplank som är 600 meter långt och 13 meter högt uppförs vid sågverket. Kostnaden för planket är 75 miljoner kronor. Bolaget har även tagit fram förslag på uteplatser/verandor där ljudnivån inte överskrider

40 dBA och i bullerutredningen anges att inomhusljudnivåerna kan sänkas genom att fönster byts ut till nya treglasfönster. Även fasadåtgärder kan vara aktuella.

Eftersom Södra Wood Värös nuvarande bullervillkor nattetid på 40 dBA gäller utomhus vid befintliga bostäder, utanför en inglasad eller delvis inbyggd uteplats eller veranda, så kommer inte sådana tillbyggnader vid bostadshusen att innebära att bullervillkoret utomhus vid dessa uppfylls. Inte heller fönsterbyten eller fasadåtgärder kommer att påverka hur bolaget uppfyller bullervillkoret.

Syftet med det aktuella bullerkravet på högst 40 dB(A) utomhus vid bostäder nattetid är att tillförsäkra de närboende en ostörd nattsömn. Samma syfte har Folkhälsomyndighetens allmänna råd (FoHMFS 2014:13) om buller inomhus, vari följande riktvärden anges (tabell 1):

Tabell 1 - Buller

Maximalt ljud	LAF_{max}^1	45 dB
Ekvivalent ljud	$LA_{eq, T}^2$	30 dB
Ljud med hörbara Tonkomponenter	$LA_{eq, T}^2$	25 dB
Ljud från musik- anläggningar	$LA_{eq, T}^2$	25 dB

¹ Den högsta A-vägda ljudnivån.

² Den A-vägda ekvivalenta ljudnivån under en viss tidsperiod (T).

Enligt miljöprövningsdelegationens mening finns det således två alternativa tillvägagångssätt för att tillförsäkra de närboende en ostörd nattsömn – dels befintligt krav om 40 dBA nattetid utomhus vid bostäder och dels de inomhusvärden för buller som Folkhälsomyndigheten rekommenderar. Enligt bolagets uppgifter kan de senare uppfyllas genom åtgärder på de aktuella bostäderna, såsom fönsterbyten och fasadåtgärder.

Eftersom det gällande bullerkravet nattetid medför en åtgärds kostnad om 75 miljoner kronor när det finns ett annat avsevärt billigare alternativ med likvärdigt resultat, instämmer delegationen i att gällande bullerkrav är strängare än nödvändigt. Detta bör därför mildras på det sätt som bolaget yrkat, dvs. sänkas från 40 till 45 dBA. En sådan ändring förutsätter dock att villkoret

istället förenas med ett krav om ljudnivåer inomhus nattetid på det sätt som framgår av beslutet.

Nödvändiga åtgärder för att uppfylla bullerkravet inomhus nattetid, såsom fönsterbyten och fasadåtgärder, bör vara vidtagna senast den 31 mars 2018.

Sammanfattning

Miljöprövningsdelegationen bedömer att en ändring av bullervillkoret (villkor 3) inte kan anses påkallad av omständigheter som inte förutsågs när tillståndet gavs. Eftersom det gällande villkoret om 45 dBA utomhus vid bostäder nattetid kan ersättas med ett krav på ljudnivåer inomhus enligt Folkhälsomyndighetens rekommendationer, kan däremot villkoret anses strängare än nödvändigt då det medför avsevärt högre åtgärdskostnader. Mot denna bakgrund ersätter delegationen kravet på ljudnivå utomhus vid bostäder nattetid med ett krav på ljudnivå inomhus.

Beslut i detta ärende har fattats i Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation av chefsjurist Peter Jupén, ordförande, och Henrik Frindberg, miljöskunnig. Miljöhandläggare Anna-Lena Olsson har varit föredragande, men inte deltagit i beslutet.

Peter Jupén

Henrik Frindberg

Anna-Lena Olsson

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia

Södra Skogsägarna ekonomisk förening, Södra Wood Värö, 432 86 Väröbacka
Naturvårdsverket registrator@naturvardsverket.se
Havs- och vattenmyndigheten havochvatten@havochvatten.se
Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Varbergs kommun mhn@varberg.se
Länsstyrelsen i Hallands län

Mattias Johannesson, Årnäs Stugägareförening krets 2, Torsgårdsvägen 42, 43296 Åskloster,
Mattias.Johannesson@vattenfall.com

Christina och Christer Larsson, Fägatan 23, 432 96 Åskloster, teamclsupport@gmail.com

Jarmila Zavodanova, Fägatan 49, 432 96 Åskloster, zi861@hotmail.com

Dagny och Lennart Berglund Timmeråsvägen 25, 432 96 Åskloster, lennart@sharkmedia.se

Lena Hjorth, Prästgatan 34, 432 44 Varberg, 0340676333@telia.com

Kjell Magnusson, Nordmarkavägen 9, 432 96 Åskloster, magnussonkjell@hotmail.com

Anneli Maria Andersson, Strandåkersgatan 6 B, 302 39 Halmstad (ägare till fastigheten Värö-Backa 18:5 vid kpA)

Anders Morgan Johansson, Backa 24, 432 65 Väröbacka (ägare till fastigheten Värö-Backa 7:3 vid kpB)

Anders Johan Karlsson och Åsa Anna Barbro Börjesson, Annerses, Backa 22, 432 65 Väröbacka (ägare till fastigheten Värö-Backa 16:12 och vid kpD)

Lars Peter Karlsson och Anna Kristina Karlsson, Annerses, Backa 23, 432 65 Väröbacka (ägare till fastigheten Värö-Backa 16:14 vid kpD)

Aktförvararen Miljö- och hälsoskyddskontoret i Varbergs kommun

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL SOM HAR ÖVERKLAGATS TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för domen samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.